

Per Aage Brandt:

SEKSUALITET OG TEKSTUALITET / COLOR LOVE 3

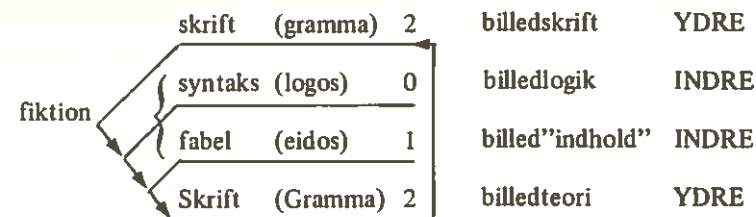
Tonte la mise en oeuvre érotique a pour principe une destruction de la structure de l'être fermé.

Bataille

I det hårdnakkede problem om idealitetens og materialitetens væremåde(r) og dermed om tekstens begrebslige status synes seksualiteten som semiotisk praksis strategisk egnet som objekt for udarbejdelsen af de analyseredskaber, som vil være nødvendige, hvor som helst problemet er relevant. Som forestillen: repræsentation, og som forestilling: præsentation, som information / performation, d.v.s. som tekstlig praksis fremtræder seksualsemiotikken som en fortætning af *hele* semiotikken, og dens specifikke teori skulle have meget direkte interesse for Teorien.

Den seksuelle semiotik er ganske vist som familiestruktur blandt en given samfundsformations *centrale* reproduktive instanser; men et fundende træk ved den i denne egenskab er dens skjulte eller sig-selv-skjulende væremåde; og meget taler for, at den *marginale* seksualdiskurs, der præsenterer sig som pornografi, -logi o.s.v., ikke er det direkte modsatte af den centrale selvsjulende instans; endnu mere tyder på, at hvis det havde været tilfældet, ville seksualiteten som central reproduktiv (i betydningen strukturelt-reproduktiv: her classesamfundsbevarende) (re)generator være essentielt truet. Desto mere relevant kan det være at undersøge, i hvilken forstand den (legaliserede) marginaldiskurs tilsyneladende ikke er af-dækkende eller overskridende, — og i hvilken forstand den "kunne have været" det.¹

Som udgangspunkt kan tjene en model for, hvad vi vil kalde *rekursiv og resorptiv stratificering*², hentet fra en ideologirettet grammatologisk analyse af fiktiv tekst, men tilsyneladende temmelig vidtgående transportabel. Her betragtes den konkrete *skrift* som indlejrende en *syntaks* eller *logik* indlejrende en *fabel* eller *historie*, atter indlejrende en metafysik eller teori — og dette er ganske afgørende: — om skrift. Den grammatologiske basis for synspunktet er, kort sagt, metafysikkens tagen afstand fra skriften gennem en postuleret autonom logos ("syntaks, logik") hidrørende fra en urorlig idealitet, *eidosis* ("fabel, historie"); metafysikken de-konstrueres ved ekspliciteringen af den postulerede *eidosis*' egen figurativitet: *eidosis* er atter en forestilling handlende—om skriften, denne gang ganske vist den generaliserede skrift, som "resorberer" den specifikke skrift, i hvilken den foreligger.

Vi kan med reference til denne model eller maskine skitsere en ("tilfældigt" valgt) seksualsemiotisk lukket handling (afhandling); porno-billedteksten C L 3.

Der er tale om en serie omfattende 30 fotografier plus en "trailer" omgivet af marginaldiskursens obligate ensfarvede omslag.

En løs parafrase kunne for eksempel notere: A, B kvinder, C mand:

- 0 : "trailer" : A, B stimulerer/betragter C
- 1 : A, B, C betragter film i dagligstue.
- 2 : A stimulerer B.
- 3 : A og B stim. B.
- 4 : A og B stim. B og A.
- 5 : B betragter A.
- 6 : A og B stim. B og A.
- 7 : » » »
- 8 : A betragter B.
- 9 : » /nærbillede/
- 10 : C betragter (9).
- 11 : B stim. C.
- 12 : A betragter C stimuleret af B.
- 13 : A stim. C.
- 14 : A (og B) stim. C.
- 15 : B (og A) betragter C.
- 16 : A og B tager C ned af korset som forvreden Jesus.
- 17 : C stim. A.
- 18 : B betragter C stimuleret af A.
- 19 : » » »
- 20 : A og C stim. C og A.
- 21 : » »
- 22 : » »
- 23 : B betragter C stimuleret af A.
- 24 : B stim. B.
- 25 : A stim. C.
- 26 : C stim. B.

- 27 : C og A stim. B.
 28 : A betragter C (forløst).
 29 : »
 30 : »

Af parafrasen kan allerede meget ses og sluttes; f.eks. at forløbet *med hensyn til C* falder i to faser: b 1 – 16, markeret af forløsningsen som Jesus; b 17 – 30, markeret af naturalistisk (stiliseret o.s.v.) forløsning.

Men forud for sådanne betragtninger må bemærkes, at vi med parafrasen åbenbart har *erstattet* billedteksten med en sproglig (-agtig) notation. Skriften er en anden. I nogle henseender er dog ikke alt ændret: syntaksen (i "sætningerne") er omtrent syntaksen i billederne; historien i "sætningerne" er omtrent historien i billedrækken. Og parafrasetekstens historie forestiller givetvis det samme som billedtekstens: Korset og forløsningsen, o.s.v.

I stratificeringsmodellen er ved parafraseringen (når der da regnes med en ideelt rammende parafrase!) kun skriften i konkret forstand en anden (og dermed er *teksten* naturligvis *totalt* en anden); vi har etableret en anden indgang til dén medierende instans, vi er nødt til at kalde tekstens "indre".

Billedtekstens syntaks / logik

Accepteres reduktionen af seriens "verber", således at de eneste "gyldige" er BETRAGTER og STIMULERER (vi ser et øjeblik bort fra b 16 som figuration), kan vi yderligere sætte, at syntaksens *indlejring* netop fikseres af disse "verber", således at det sidste overalt er *indlejret* i det første, – som altså er kompletiv-transitivt. Betragter vi endvidere A, B og C som nominaler, som er komplementer (subjekt og objekt) i det hierarkiserede syntagma, træder visse ejendommeligheder frem. Kalder vi et syntagma karakteriseret ved en bestemt investering af komplementer en *sekvens*, behøver vi kun tre sekvenser i den væsentlige analyse:

Sekvens I	at	$\left\{ \begin{array}{l} \text{betragter, A B C (1)} \\ \text{stimulerer, A B (2 – 9)} \end{array} \right\}$	(10) resumerer
Herefter følger:			
Sekvens II	at	$\left\{ \begin{array}{l} \text{betragter, A B} \\ \text{stimulerer, A B C} \end{array} \right\}$	(11 – 16)
Endelig "gentages" strukturen med:			
Sekvens III: (identisk med II)	at	$\left\{ \begin{array}{l} \text{betragter, A B} \\ \text{stimulerer, A B C} \end{array} \right\}$	(17 – 30)

Der er altså én aktør som differens mellem sekvenserne; aktørerne artikuleres i to grupper: på den ene side C, på den anden A og B.

Der kan nu spørges om gruppernes *repræsentative* funktion. Men samtidig må spørges om verbernes repræsentative status. De to spørgsmål må stilles sammen, sammenstilles.

C, investeret som den mandlige deltager, er komplement *enten* for det ene *eller* for det andet verbum; A og B, investeret som "den ikke-mandlige deltager", er komplement *både* for det ene *og* for det andet verbum i hver sekvens. C er én (intensiv), A, B er to (ekstensiv).

Når den intensive term komplementerer verbet STIMULERER, investeres samtidig heri DRÆBER / BRINGER DØD o.s.v., først i form af *Golgatha-paragrammet*, sidst i form af *udtømning*, jvf. forløsning, udløsning, (stærkt understreget gennem tre billeder). Omskrives nu BETRAGTER (som altså modsat DØD bærer LIV) som PERCIPERER, – hvilket ikke er nogen særlig "søgt" omformning) –, kan STIMULERER omskrives som PRODUCERER, i overensstemmelse med eksternt givne teoretiske erfaringer om vestlig semiotik (*Tekstens teori*, poetik II.4, etc.).

Det er herefter muligt at formulere fabelens figuration. En intensiv term passerer fra perception til produktion, og herved fra liv til død.

Denne formulering er næsten umiddelbart en "teori" af den type, som i almindelighed må forventes at indfinde sig på modellens underste, ydre stratum, d.v.s. en "teori" om den generaliserede skrift. Som "teori" om den generaliserede skrift vil formuleringen omtrent være: skriften (produktionen) er dødbringende, ond; den gode idé, eidos (i perceptionen) forneds i skriften.

Imidlertid foreligger selve billedteksten netop som (billed)skrift, og *rammes således af sin egen teori*, teorien om sig. Hvad trailerens layout allerede havde "sagt", gentager denne grammatologi i teksten. Teksten giver sig selv som ond, forbudt eller forbudsværdig. Teksten nævner i seksualitetens skikkelse produktionens princip, men netop for at *dømme* det.

Den marginale diskurs er her ikke en des-okkultation af den centrale reproduktive instans, men en reproduktion af den centrale instans som okkultation. I denne forbindelse er denne marginale tekstligheds økonomiske status (som reproducerer den centrale kapitalisering) karakteristisk. Det samme kan siges om en hermed parallel tekstlighed: *kriminaliteten* i egentlig forstand: den bryder loven (nævner kønnet / respekterer ikke ejendomsretten, etc.), men kun for at *lovsynge* den (besværges kønnet / sætte sig i besiddelse af ejendom, etc.).

Juni 1970
 Per Aage Brandt
 Kollegårdsvej 12 B,
 2730 Herlev

Noter:

- 1 -- og på en eller anden måde alligevel næsten er det, i hvert fald lejlighedsvis som scene for en vis panik og aggressivitet, jvf. denne tilfældige tekst, plukket i INFORMATION 27.6.70: Pornografi og invaliditet. - Bruxelles 22. juni (RB) - Det belgiske katolske dagblad La Libre Belgique beretter mandag i en forsideartikel, at pornografiske hefter fra Sverige og Danmark kommer ind i Belgien "ad bagdøren" og nu er ved at oversvømme landet. Bladet nævner, at Belgien har den strengeste lovgivning i Europa mod pornografi, men det opfordrer alligevel myndighederne til at gennemføre "en skånselsløs og omgående undertrykkelse af al trykt og filmet pornografi", som kommer fra de skandinaviske lande. "Her i landet spøger vi ikke med pornografi", skriver bladet. Det føjer advarende til, at "en generation af unge, der udsættes for pornografiens fremvælden, for stedse vil blive sårede i deres hjertes og måske invaliderede".
- 2 Jvf. de modeller, der diskuteres i Flaubert i skriften, dette nummer af poetik, samt min indledning til J. Derrida: Grammatologi, Arena 1970.

Ralf Pittelkow

MARXISME OG STRUKTURALISME

En introduktion til Lucien Sebag

Titlen på Sebags bog "Marxisme et structuralisme" er ikke kun et emneregister, men også en angivelse af, at bogens største afsnit, som er det, der vil blive behandlet nedenfor, består i en sammenstilling af den marxistiske og den strukturalistiske approach til ideologibegrebet. Hvis titlen ydermere skulle have angivet denne sammenstillings art, burde den snarere have heddet "Marxisme ou structuralisme", sammenstillingen er altså i ret udstrakt grad en konfrontation, og resultatet er ikke en syntese, men en klar markering af de skel, der er. Som det fremgår af det følgende, er spørgsmålet imidlertid om det egentlige mål for Sebags polemik ikke snarere er Sartre (der i "Critique de la raison dialectique" forsøger at kombinere marxisme og eksistentialisme) end Marx.

Som udgangspunkt for behandlingen af det pågældende afsnit i bogen ("Idéologies et pensée scientifique") vil det være rimeligt at tage et par af de obligatoriske Marx-Engels citater. For nu at undgå forordet til Kritikken af den politiske økonomi kunne man f.eks. tage følgende fra Den tyske ideologi:

"Ganske i modsætning til den tyske filosofi, som stiger fra himlen ned på jorden, stiges der her fra jorden op til himlen. Det vil sige, at der her ikke gås ud fra hvad menneskene siger, bilder sig ind, forestiller sig, heller ikke fra det menneske de taler til, det tænkte, indbildte, forestillede menneske, for derudfra at komme til det skinbarlige menneske; der gås ud fra de virkelige virksomme mennesker, og ud fra deres virkelige livsproces fremstilles også udviklingen af de ideologiske reflekser og ekkoer af denne livsproces. Også lågedannelserne i menneskenes hjerner er nødvendigvis supplementer til deres materielle, empirisk konstaterbare og til materielle forudsætninger knyttede livsproces. Moralen, religionen, metafysikken og al anden ideologi, og de hertil svarende bevidsthedsformer, bevarer hermed ikke længere deres skær af selvstændighed. De har ingen historie, de har ingen udvikling, men de mennesker som udvikler deres materielle produktion og deres materielle kommunikation, ændrer samtidig med deres virkelighed også deres tænkning og produkterne af denne tænkning. Det er ikke bevidstheden, der bestemmer livet, men livet, der bestemmer bevidsthedslivet. Efter den første betragtningssmåde går man ud fra bevidstheden som det levende individ, efter den anden går man - svarende til det virkelige liv - ud fra de virkelige levende individer selv og betragter bevidstheden kun som *deres* bevidsthed".